

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКУМ З ЧИТАННЯ ПАРТИТУР

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо- професійна програма	Сольне інструментальне та вокальне виконавство	
Курс	3, 4	
Семестр	5–8	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	240 годин / 8 кредитів ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Потоцький Станіслав Геннадійович
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	-
	Посада	Викладач кафедри концертмейстерської майстерності
	Профіль викладача, e-mail	stanislav.pototskyi@num.kh.ua
Анотація	Дисципліна «Практикум з читання партитур» є важливою складовою професійної підготовки піаністів, спрямованою на розвиток навичок читання з аркуша та виконання оркестрових, хорових і камерних партитур. У межах курсу студенти опановують принципи редукції багатоголосих партитур, вдосконалюють поліфонічне мислення, координацію та швидкість обробки нотного тексту. Особлива увага приділяється стилістичному аналізу музичних творів, розумінню функцій окремих голосів у партитурі, а також формуванню навичок ефективної роботи з різними типами ансамблевого та оркестрового репертуару. Курс сприяє професійному становленню майбутніх концертмейстерів і педагогів, розширюючи їхні музичні горизонти та зміцнюючи аналітичні здібності.	

Мета дисципліни	Формування та розвиток навичок читання оркестрових, хорових та камерних партитур у піаністів, що сприятиме їхній професійній підготовці як концертмейстерів і педагогів. Дисципліна спрямована на оволодіння технікою одночасного охоплення кількох нотних рядків, розвиток поліфонічного мислення, швидкої орієнтації у фактурі, а також розширення музичного світогляду через знайомство з різними стилями та жанрами.
Програмні результати навчання	ПРН2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого/хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів. ПРН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
Загальні компетентності	ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК12. Здатність працювати автономно.
Фахові (спеціальні) компетентності	СК1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності. СК2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності. СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва. СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності. СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу. СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків. СК17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності. СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.
Зміст навчальної дисципліни	<i>Тема 1.</i> Вступ до дисципліни. Теоретичні засади читання партитур. Роль і значення читання партитур у професійній діяльності піаніста. Види партитур: хорові, камерні, оркестрові, клавіри опер. Основні принципи читання партитур: орієнтація в нотному тексті, фактурні особливості, типи запису. <i>Тема 2.</i> Читання хорових партитур. Специфіка хорових партитур: розташування голосів, ключі, фактурні особливості. Читання хорових партитур а cappella та з інструментальним супроводом. <i>Тема 3.</i> Читання камерно-вокальних/-інструментальних партитур. Особливості структури камерно-інструментальних

	<p>ансамблів. Функціональна взаємодія голосів у камерній музиці.</p> <p><i>Тема 4.</i> Читання оркестрових партитур. Будова оркестрової партитури: групи інструментів, особливості їх нотування (ключі До, транспонуючі інструменти). Прийоми читання та редукції оркестрових партитур на фортепіано. Читання оркестрових партитур різних стилів та епох.</p> <p><i>Тема 5.</i> Читання клавирів опер. Специфіка клавирів: особливості поєднання вокальних партій та фортепіанного супроводу. Читання речитативів, арій, ансамблів, сцен і хорів.</p> <p><i>Тема 6.</i> Специфіка виконання хорової та оркестрової фактури на фортепіано.</p> <p><i>Тема 7.</i> Технічні та виконавські аспекти читання партитур.</p> <p><i>Тема 8.</i> Комунікація піаніста-концертмейстера та диригента. Взаємодія з диригентом під час репетицій та виступів. Розуміння диригентських жестів та їхня інтерпретація в грі піаніста.</p>
Види занять	Практичні заняття, самостійна робота.
Методи навчання	Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда, вербалізація тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); художньо-творчі методи (художнє вправляння, інтерпретаційне опрацювання, варіантна розробка, імпровізація); евристичні методи (індуктивний метод); самостійна робота (розв'язання завдань).
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (60 балів): робота на індивідуальних заняттях; контрольний урок.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (40 балів): залік, екзамен.</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
Особливості та політики дисципліни	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: мобільний зв'язок, спілкування у месенджерах (Viber, Telegram, Messenger і т.ін.), освітні онлайн-сервіси Google Meet, Zoom, Google Classroom і т.ін., листування електронною поштою.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового</p>

	<p>контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування під час поточного та підсумкового контролю заборонено (в т.ч. з використанням гаджетів).</p> <p>В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Каблова, Т., & Румянцева, С. (Уклад.). (2019). <i>Читання партитур для вокальних ансамблів</i>. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка.</p> <p>Стефіна, Н. (Уклад.). (2013). <i>Хрестоматія з хорового диригування. Випуск I</i>. видавничо-виробниче підприємство «Мрія» ТОВ.</p> <p>Bach, J. (2002). <i>389 Choralgesänge für vierstimmigen gemischten Chor</i> (B. F. Richter, Ред.). Breitkopf & Hartel.</p> <p>Creuzburg, H. (1956). <i>Partiturspiel: Ein Übungsbuch. Score playing; a book of exercises</i>. B. Schott's Söhne.</p> <p>Morris, R., & Ferguson, H. (1931). <i>Preparatory Exercises in Score-Reading</i>. Oxford University Press.</p> <p>Stenger, A. (2003). <i>Partiturspiel leichtgemacht. Anleitung und Übungen für Unterricht und Selbststudium</i>. Robert Lienau Musikverlag.</p>

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Практикум з читання партитур», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського 26 серпня 2024 року, протокол №1.